

Návrh rezoluce XXXII. sjezdu ČSSD k problematice sociálního státu

1. Sociální stát je výsledkem emancipačních a demokratizačních snah mnoha generací – úsilí o osvobození lidského jedince i společenství od nejrůznějších forem útlaku a nespravedlnosti, úsilí o uvolnění a uplatnění lidských tvořivých sil. Tak je chápán i ve všech platných programových dokumentech ČSSD a Evropské sociálně demokratické strany.
2. Sociální stát se nezastupitelným způsobem podílí na posilování produktivních sil ekonomiky, na kultivaci a uplatnění lidského potenciálu. Vklady do něj proto chápeme především jako produktivní investici, nikoliv jako neproduktivní konečnou spotřebu. Sociální stát má ovšem i funkce sociálně ochranné, zejména ve stáří a v nemoci.
3. Globalizace ekonomiky omezuje operační prostor národních států. Přesto politické reprezentace jednotlivých zemí disponují stále mnoha prostředky pro aktivní vyrovnávání se s tímto tlakem. Musejí je však chtít a umět používat. Tím ovšem rostou nároky na koncepční veřejnou politiku a kvalitní veřejnou správu.
4. Lisabonská strategie Evropské unie vychází z předpokladu vzájemné souvztažnosti a podmíněnosti pěti hlavních priorit: zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, podpory společnosti vědění, dosažení lepší a vyšší zaměstnanosti, podpory sociální soudržnosti a uplatňování principu udržitelnosti rozvoje. Významným nástrojem její realizace v upevňování sociální soudržnosti je evropský model sociálního státu.
5. Český sociální stát patří se svými necelými 22 % hrubého domácího produktu určenými na sociální a zdravotní služby v evropském kontextu k těm spíše liberálně orientovaným a méně štědrým. To způsobuje, že některé oblasti těchto služeb – například péče o rodiny s dětmi, o chronicky nemocné, o seniory – jsou chronicky podfinancovány a kapacitně ani kvalitou poskytovaných služeb neodpovídají potřebám. Totéž platí o dosud nedostatečné podpoře vzdělávání, které je přímým vkladem rozvoje jedince i společnosti.
6. Zaměstnanost je oblastí největšího vzájemného pozitivního posilování cílů sociální soudržnosti a ekonomické konkurenceschopnosti. Sociální stát zde může přispět velkorysejší a efektivnější, na dispozice jedince orientovanou a cílenou aktivní politikou zaměstnanosti, sladováním podmínek zaměstnání a péče o rodinu, odstraňováním všech prvků diskriminace na trhu práce, posilováním těch prvků sociální ochrany, které motivují uchazeče přijmout zaměstnání.
7. Český sociální stát má sklon k setrvačnosti, často poskytuje paušálně definované služby nízké kvality, jen pomalu a obtížně se adaptuje na měnící se potřeby a podmínky. Jeho budoucnost tkví ve výrazném rozšíření prostoru pro účast občanů na rozhodování o něm a ve zvyšování podílu neziskových organizací na jeho fungování, v rozšiřování prostoru pro individuální volbu, ve zvýšení osobní motivace příjemců služeb na kontrole jejich kvality.
8. Česká strana sociálně demokratická se při hledání nové podoby sociálního státu odpovídající měnícím se poměrům může opřít o širokou podporu občanů České republiky, myšlenky a praxi zachování a dalšího rozvíjení obecně dostupných sociálních a zdravotních služeb garantovaných Ústavou a státem. Pokud se od této myšlenky a praxe vzdálí, nebude mít v budoucnu naději na politický úspěch. ***Sjezd proto ukládá novému vedení ČSSD, aby se ve své praktické činnosti důsledně a cílevědomě orientovalo na realizaci principů a přístupů obsažených v této rezoluci.***

Předkládá: Komise pro sociální politiku ČSSD a Ing. Zdeněk Škromach, místopředseda ČSSD pro odborné zázemí strany a garant ČSSD pro tuto komisi.

V Praze, 15. 3. 2005